

DE ZENDELING

Eenakter

door

OTTO DIJK

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DE ZENDELING** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **OTTO DIJK** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **3** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

BOLHOED

DE MAN

DE VROUW

DE MAN: *(zenuwachtig op uit zijkamer. Deur: zorgvuldig achter zich dicht. Klok slaat 3 uur. Hij telt onwillekeurig de slagen, met zijn hoofd knikkend. Gaat zitten. Staat weer op. Weet niet wat te doen. Luistert aan deur zijkamer)* Er moet iets gebeuren. Er moet iets gebeuren. *(wrijft over zijn gezicht, wrijft zich in zijn handen)* Ik kan niet zo... *(blik naar raam - loopt naar raam, schuift het open, roept)* Hee, hee, kom eens hier! Ja hier! Er is iets gebeurd. Kom boven. 't Touwtje hangt uit de brievenbus. Je kunt er zo in. *(kijkt nog even naar beneden, gaat weg bij raam, loopt naar deur zijkant, kijkt voorzichtig naar binnen, sluit schielijk deur, draait sleutel om steekt hem in z'n zak. Er wordt geklopt)* Nee, nee, nee. Hij mag niet binnenkomen. *(blijft angstig met rug tegen deur zijkamer staan. Er wordt nogmaals geklopt. Stille. Dan gaat voorzichtig gangdeur open. Bolhoed gluurt om deur)*

BOLHOED: Ik ben toch goed, zie ik. U riep mij toch, nietwaar? Moeilijkheden? *(De man blijft hem aanstaren zonder woord)* U hing toch uit het raam he? U riep toch daarnet naar beneden nietwaar? Ik herken uw gezicht, ja, u bent het. Zeg maar wat ik kan doen hoor. Schaamt u zich niet. U treft het dat u mij treft. 't Is gek, maar ik heb altijd van die dingen. Gisteren nog vragen joden mij of ik het licht wil uitdoen. Mogen ze niet, he, vrijdag na zonsondergang. Gelovige joden dan altijd, dat begrijpt u wel. Nou ja, dat doe je dan nietwaar. Ik heb het ook 's gehad, dat een vent me vraagt boven te komen: z'n vrouw zat opgesloten in de kleerkast. Had ie voor de grap gedaan. Maar de sleutel was gebroken. Kan voorkomen nietwaar? Hebben we de panelen uitgezaagd samen. Heel karwei. Net op tijd klaar trouwens, want die vrouw was al een eind weg. Geheel buiten bewustzijn. Ja, logisch, er komt nagenoeg geen lucht in zo'n kast. Tja.

Ik heb ook eens bij wildvreemde mensen geholpen bij een bevalling. Moet ook gebeuren, nietwaar? En als je niemand bij de hand hebt, dan neem je de eerste de beste. En het komt mij nogal eens voor, dat ik de eerste ben, en dan ook meestal de beste, nietwaar? Het doet me niks hoor. Ik ben altijd op pad, nietwaar? Och, als je reist zoals ik, dan kom je heel wat tegen. Je ziet nog eens wat, en heel wat menselijk lief en leed komt binnen je gezichtsveld, nietwaar? Tja.

Ik doe in boeken. Goed artikel. Je wordt er niet rijk van. Hoeft ook niet. Maar je hebt het gevoel, dat je wat doet. Gaat natuurlijk allemaal buiten de gewone boekhandel om, nietwaar? Boeken over seksualiteit en aanverwante. Verkoop je niet gewoon, is een vertrouwensartikel, nietwaar? Is taboe trouwens in ons kleine landje. Klein dan vooral van geest bedoel ik. Ja, je komt heel wat tegen zodoende. Je bent zo langzamerhand door de wol geverfd, nietwaar? Dus als ik wat kan doen? *(de man reageert niet. Blijft hem aanstaren, met zijn rug tegen zijdeur.)*

Bolhoed loopt naar raam) Een hele hoogte nog he? Kon ik aan de trap trouwens ook merken. Hele klim. Ik dacht een moment, toen ik u daar zo uit het raam zag hangen: die gaat springen - uit het raam dan. Gebeurt vaak genoeg, hoor. Mensen die eenzaam zijn. Zien er geen gat in. Maken er een eind aan. Ja. D'r zijn heel wat eenzame mensen op de wereld, hoor. Hou op. Ik weet ervan mee te praten. En vooral in zo'n grote stad als hier, nietwaar? Ik, in mijn vak word er dikwijls mee geconfronteerd he, met menselijke eenzaamheid. In mijn vak dan, altijd.

En ik zie heel wat mensen. Tja. Maar goed dat u niet gesprongen hebt. Daar komt een mens niet meer van terug he? Dat is onherroepelijk. En onherroepelijke dingen daar heb je angst voor als mens, nietwaar? Dat is ook de reden, indirect dan, waarom ik aan de seksualiteit doe - in boeken dan he, en het hele voorlichtingsgebied annex natuurlijk. Mankeert een hoop aan, hoor. Ik beschouw dit werk als roeping, jazeker. De mensen maken van de liefde dikwijls zo iets, zo iets moeilijks he, zo iets principiëels, nietwaar, en dan gaat het plezier er op den duur toch ook van af. Het moet als het ware een spel blijven, zeg ik altijd. Ik schaam mij daar niet voor, hoor. Met schaamte ben je nergens. Ik kom er regelrecht voor uit dat ik af en toe wel eens een tikje schuins marcheer, zoals dat heet. Daar blijf je bij leven, zeg ik altijd maar. En wat niet weet wat niet deert. Tja. Kom, kom, u hoeft het toch ook niet moeilijk te hebben. Er is nog zoveel moois en goeds op de wereld. Bloemen, vrouwen en wat al niet. Als wij onze valse schaamte maar weten af te leggen, daar komt het op aan, dat is de hoofdzaak. Als u nou regelrecht tegen mij zou zeggen: beste meneer, ik ben eenzaam - ik heb er nou eens behoefte aan met een mens te praten - of stel dat u zegt tegen mij, in het geheim natuurlijk: ik zou - om nou maar eens iets te noemen - mijn vrouw willen vermoorden. Kan toch gebeuren, nietwaar? U bent getrouwd. Ja, dat heb ik al direct gezien, die ring he? Is een van de eerste dingen waar je op let. In mijn vak dan altijd nietwaar? Dat bepaalt de mens toch maar voor een goed deel nietwaar? Kijk, als u dat nou tegen me zeggen zou - zeg ik: kom kerel, kom, laten we het gezellig maken, halen we een pint bier, of een borrel, als je dat liever hebt he, worden we een tikje ontspannen. Praten we over het een en ander, ben je wat afgeleid, voel je je wat opgelucht, zie je de dingen al direct in een geheel ander licht nietwaar, ben ik van overtuigd. En de rest komt dan vanzelf wel. Och ja. (*hij wil naar de deur van de zijkamer*) Zal ik een kopje thee zetten? Geeft niks hoor. Verplicht u tot niets. De mens gaat bij mij boven de handel. Is dit de keuken?

DE MAN: (*met hoofdknik*) Daar!

BOLHOED: Kijk eens aan. *(hij gaat de keuken binnen. Deur blijft openstaan)* Thee staat zeker in de kast he? *(men hoort hem scharrelen in de kast)* Oh wacht koffie, dat is nog beter. Zal ik maar koffie zetten? Wat zeg je? *(hoofd om de hoek van de deur)* Wat zei je nou?

DE MAN: Niks.

BOLHOED: Koffie of thee? Je kunt het krijgen zoals je het hebben wilt hoor. Koffie maar he. Veel beter. Knap je van op. *(weer de keuken in)*

DE MAN: Ga weg! *(Bolhoed maalt koffie)* Hee, ga weg, zeg ik!... *(woedend)* Donder op zeg ik!

BOLHOED: *(het malen houdt op. Hij komt met zijn hoofd om de hoek van de deur)* Zei je nou wat? Neem me niet kwalijk, dat ik je tutoyeer, hoor. Maar dat is zo mijn gewoonte. Ik houd niet van afstand tussen de mensen, begrijp je. Dat schept van die gespannen toestanden, nietwaar. Daar komen uiteindelijk alle misverstanden uit voort, nietwaar. Ik zeg altijd maar: als je met de mensen wilt leven - en dat willen we toch allemaal nietwaar? - dan moet je naakt zijn, geestelijk naakt dan, bedoel ik. Niet dat ik iets tegen lichamelijk naakt heb, hoor, zo is het nou ook niet. Alleen het is met dit klimaat niet te verwezenlijken. Maar kijk, als ze mij 'u' noemen, he, dan voel ik me zo aangekleed, zo meneerachtig als je me volgen kan. Dus... *(hij gaat naar de keuken, maalt koffie)*

DE MAN: *(gaat naar de keukendeur)* Zou je nou niet opsodemieteren? Je dringt hier zo maar binnen. Ik heb niks met je te maken.

BOLHOED: *(houdt op met malen)* Wat zeg je nou toch allemaal, beste kerel?

DEMAN: Ik zeg dat je je hier binnendringt, dat ik niets met je te maken heb.

BOLHOED: *(pijnlijk getroffen)* Je hebt me toch geroepen, is 't niet zo? Je hebt me toch geroepen. Je hing uit het raam. Jij zit in de knoop op de één of andere manier, da's duidelijk - en het is mijn taak je daar weer uit te halen, waar of niet?

Je hebt me geroepen. En ik ben niet zo iemand die uit gemakzucht zijn evenmens dan maar rustig laat stikken. O nee. Verre van dat. Ik heb me heel wat moeten laten welgevallen - ja en dan vooral van de kant van mensen die ik geheel belangeloos terzijde heb gestaan. Maar ik schrik niet terug voor ondankbaarheid, hoor. Ondank is 's werelds loon, nietwaar? En ik neem de mensen maar zoals ze zijn. Tja.

Ik ken mijn plicht en ik zal die volbrengen ook, al word ik er zelf geen cent wijzer door. Nee, zeg nou zelf. Ik verwacht helemaal niet dat je me op het eind van de operatie om de hals zult vallen, bij wijze van

spreken, of dat je mijn hele boekenvoorraad koopt. Kan ik niet verwachten. Hoeft ook niet. Vraag niet eens dankjewel. Het is mij genoeg te weten, dat ik een medemens een dienst heb bewezen. Zo is dat. *(hij verdwijnt weer in de keuken. De koffiemolen begint weer)*

DE MAN: Verdomme! *(aarzelt eerst. Gaat dan met grote stappen de keuken in, sleurt bolhoed de kamer in, zet hem op een stoel)* Zo, nou ga je hier zitten en nou luister je! En goed. Ik heb mijn vrouw vermoord. Ze ligt hiernaast in de zijkamer. Ik wilde van haar af. Dorst het 'r niet te zeggen. Het moest dus zo maar. Het was gebeurd voor ik er erg in had. Toen werd ik bang, daarom riep ik. En nou donder je op. Je gaat voor mijn part naar de politie. Want er zal toch iets moeten gebeuren. Ik...

BOLHOED: Zie je wel. Zie je wel. Ik dacht zo iets. Alweer huwelijksmoeilijkheden. Het is alsof de duivel ermee speelt: waar ik ook kom. Het is altijd mis, helemaal mis - en dat komt alleen omdat de mensen niet eerlijk zijn, omdat ze niet eerlijk tegenover elkander staan - naakt, zoals ik zei. Ja, dat is het. Dat is de hele kwestie. En verdikkie als het niet waar is - het loopt altijd uit op dood- de dood van het huwelijk, de dood van de mensen, of wat dan ook, ellende voor en ellende na, tja, en dan sta je eenzaam, vader, dan sta je eenzaam. Dan heb je niet veel meer te verdoen, als ik het zo eens zeggen mag. Dan ga je d'r onderdoor. Laatst nog: ik kom bij een kerel - ook helemaal fout huwelijk natuurlijk, verkeerd begonnen, verkeerde seksuele opvoeding vanzelf, eigenlijk helemaal geen opvoeding, in het wild opgegroeid; wisten ze van wanten. Nou ja, die kerel wil van d'r af- begrijpelijk- had geen leven. Goed inkomen overigens, goed milieu - maar dat zegt nog niets...

DE MAN: *(grijpt hem wanhopig in zijn kraag, trekt hem op van de stoel, duwt hem in de richting van de gangdeur)* Nou donder je op. Ik heb genoeg van je. Ik heb geen indringer nodig.

BOLHOED: Als je zo begint, meneer, dan ben ik weg hoor. Als u mij voor indringer uitmaakt, dan klinkt mij dat niet aangenaam in de oren. Nee, zeg nou zelf. Je hebt me zelf ontboden. Je hebt me geroepen. Maar als je liever ziet dat ik ga, nou dan ga ik toch. Ik ken mijn plaats hoor. Ik weet, wanneer ik moet komen en wanneer ik te verdwijnen heb. Mijn tas! Waar heb ik mijn tas gezet? Oh, wacht, in de keuken. *(hij gaat de keuken in, komt even later terug met zijn tas)* Evenzogoed zonde van de koffie. Als je die een tijd gemalen laat staan, is de geur eraf. Daarom wil ik nooit dat mijn vrouw gemalen koffie koopt. Nee, die is niet half zo geurig. Vroeger deed ze dat altijd, he. Gemakzucht of zo, ik weet niet. Heb ik haar af moeten leren, hoor.

DE MAN: U hebt uw tas. U weet de weg. Goeiendag.

BOLHOED: Ja hoor, ik weet de weg. Was een hele klim. Maar dat gaat dan nu heel wat eenvoudiger. Nou meneer, ik hoop u toch nog eens te ontmoeten. Vind u een interessante figuur. Een interessante kop hebt u, zag ik direct. Intelligent. U hebt over de dingen nagedacht, zie je aan die kop. Bedoel ik niets mee, hoor. U begrijpt me wel. Nou goeiendag, meneer. Het ga u goed, zullen we maar zeggen.

DE MAN: Ja. *(houdt de deur voor hem open)*

BOLHOED: Dank u. Dank u. Tot genoegen.

DE MAN: *(zucht. Loopt voorzichtig door de kamer, kijkt uit het raam om bolhoed te zien vertrekken. Het duurt lang. Hij opent daarom de gangdeur. Gaat de gang in)* Ben je nog niet weg?

BOLHOED: Nee, dat komt he... Wacht ik kom even boven. *(er wordt aan de deur van de zijkamer gemorreld, dan geklopt)*

DE MAN: *(tot bolhoed)* Je hoeft helemaal niet boven te komen.

BOLHOED: *(alweer binnen zowat)* Kleine moeite, kleine moeite. Even maar. Ik ben zo weg. *(weer in de kamer, scharrelt hij in zijn tas)* Ik kan het verdikkie niet vinden, natuurlijk. Zal je altijd zien. Net op het kritieke moment. Nee, ik dacht - laat ik die man nou - iets laten zien he - van wat ik zo als mijn - evangelie - ja, dat is niet misprijzend bedoeld hoor, u hoeft zich als christen niet gekwetst te voelen door dat woord hoor - helemaal niet - wat ik zo als mijn evangelie beschouw. Ha, hier heb ik het. Dat is nou een kleine folder van wat ik zoal in voorraad heb aan boeken op het gebied van de zeden - zo is het toch een keer - kan je rustig de zeden noemen nietwaar? Kom je niet onderuit. Evenzogoed een mooi stukje drukwerk, he? Beschrijvend ook. Je kunt er alles in vinden. Hoef je niet in den blinde te tasten. Dit boek - dit boek. *(hij wijst in de folder, loopt er mee naar de man in de deuropening)* Dit boek kan ik u aanbevelen, een rustig begin. Je moet de mensen niet direct schokken, zeg ik altijd met de...

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto